

Koppelmanni süüdistajad vassivad

Tapa Gümnaasiumi direktor Elmu Koppelmanndistastas 1996. aastal oma vestlused teda vägivallas süüdistanud õpilastega ja otsustas need pärast kriminaalkurjategijaks tunnistamist avalikkuse ette tuua.

"Lindistasin meie vestlused laste teadmises, sest tahtsin aru saada, kas nad mõistavad, mida uurimise ajal rääkinud on," ütles Koppelmannd. "Otsustasin lindi sisu avalikkuse ette tuua pärast seda, kui Lääne-Viru maakohus mu kriminaalkurjategijaks tunnistas. Lindil oleva põhjal suudan osa süüdistusi ümber lükata," lausus direktor.

Kokku on salvestatud vestlused kaheksa direktori vastu tunnistusi andnud õppuriga, kes jutu käigus korduvalt mainivad, et direktor ei ole neid peksnud.

Samuti räägivad lapsed, et ülekuulamisel politseis ei viibinud nende kõrval alati vanemaid ja mõni lapsevanem kirjutas alles hiljem ülekuulamisprotokollile alla.

Jääb mulje, et lapsed ei saanud aru, kellega nad politseis üldse rääkisid – ülekuulajatena mainitakse nii politseinikku, advokaati kui uurijat. Ülekuulaja nime mäletasid lapsed alles siis, kui Koppelmannd neile selle meelde tuletas.

Enamik lastest räägib oma vanemate kohtumisest teiste kannatanute vanematega enne tunnistuste andmist. See annab Koppelmanndile aluse kahtlustada, et lisaks lastele on tema vastu tunnistuste andmises kokku leppinud ka lapsevanemad.

Tihti lindil mainitav Hardi Lootus on direktori peasüüdistaja, kes lindistuste tegemise ajaks oli koolist välja visatud.

Märtsis tunnistasid Eesti Päevalehele direktorivastast kokkulepet kolm õppurit. Nad olid kirjutanud Lääne-Viru maakohule avaldused, kus võtsid süüdistused tagasi, hiljem kohtus aga jätkasid Koppelmanndi vastu tunnistuste andmist. Õpilased väitsid kohtus, et ei teadnud, et vestlesid aja- kirjanikuga ja ei mäletanud räägitust

midagi.

Juhtunu andis Koppelmanndi advokaatidele alust kahelda laste tunnistuste õigsuses.

Kaitsja Maria Mägi sõnul on väidetavad kannatanud mõjutatavad, samuti võivad lapsed stressiseisundis anda valetunnistusi.

Laste mõjutatavuses selguse saamiseks taotlesid kaitsjad ringkonnakohtult võimalust kannatanute psühhiaatrilise ekspertiisi läbiviimiseks. Kohus nende taotlust ei rahuldanud.

Tänavu kevadel tunnistas Lääne-Viru maakohus Koppelmanndi süüdi alaealistega vägivaldsemises, karistades teda rahaträhvi ja kooli juhtimise õiguse äravõtmisega.

7. ja 8. oktoobril jätkub Koppelmanndi protsess Viru ringkonnakohtus. Siis algaval protsessil tuleb õigusemõistjail selgeks teha, millal lapsed valetavad ja millal mitte.

REIN SIKK

Tapa koolidirektori kaitsja Maria Mägi sõnul võivad lapsed stressiseisundis anda valetunnistusi.

REIN SIKK

Vandenõu direktori vastu

Eesti Päevaleht avaldab alljärgnevalt katkendeid Tapa Gümnaasiumi direktori Elmu Koppelmanndi vestlustest teda süüdistavate õppuritega.

Vestlused on salvestatud diktofonilindile 1996. aastal, eeluurimise ajal.

Aastavanuste lindistuste kvaliteet on kehv, palju kõlab kohinaid, sahinaid. Koppelmanndi hääli kostab vastajate omast üle.

"Ma ei ole kindel, kas võin kõike lindil öeldut sajaprotsendise kullana võtta," selgitas Koppelmannd, sest teda vägivallatsemises süüdistanud õppurid on oma tunnistusi tihti muutnud.

Koppelmanndi advokaadid on seisukohal, et allpool avaldatavaid materjale ei ole võimalik kohtus tunnustamismaterjalina kasutada.

Elmu Koppelmanndi vestlus Argo Raudla-ga

Koppelmannd: On kirjas /politsei ülekuulamisprotokollis/ selline asi, et rebisin sööklas Raudlal rinnust ja käskisin tundi minna. Kas ma sind puutusin?

Raudla: Täheandab, mingil määral puutustite.

Koppelmannd: /.../ Mismoodi mingil määral?

Raudla: /.../ Õlast puutustite.

Koppelmannd: Kas rind ja õlg on sama? /.../ Kas oli nii, et ma ütlesin sulle: mine minema ja ei löönud ega raputanud sind.

Raudla: Midagi niimoodi jah. /.../

Koppelmannd: Kas ma Lootust /Hardi Lootust/ puutusin seal?

Raudla: Ei.

Koppelmannd: Kas ma Lootust ähvardasin seal?

Raudla: Ei.

Koppelmannd: Miks Lootus jooksu pani?

Raudla: Lihtsalt pani jooksu, ei tahtnud tundi minna.

Koppelmannd: Ja siis ütles ta ukse juures mingi lause.

Raudla: Ta ropendas seal.

Koppelmannd: Ta ropendas /.../ saatis mu hästi kaugele, ma kuulsin küll. Ja siis ta ütles midagi veel, ta ähvardas minu peret ja mind. Seda mäletad?

Raudla: Jah.

Vestlus Argo Raudla-ga, lindistatud hiljem

Raudla: Te /Koppelmannd/ tulite ja ütlesite, et pange konid maha ja Hardi /Lootus/ ütles, et mul ei ole koni, vaid on terve suits. /.../ Ma täpselt seda ei mäleta, ausalt öeldes, kas te tõukasite meid seina äärde või ei tõuganud, aga Hardi tuletas mulle meelde, et te tõukasite.

Koppelmannd: (naerab) Ütle kohtus ka nii. /.../ Kas te käisite ülekuulamisel kahekesi?

Raudla: Ei.

Koppelmannd: Aga kuidas sa ütled siis, et Hardi ütles /.../?

Raudla: Hardi ütles sedasi, et kirjuta seda, et nagu niimoodi oli, mina täpselt ei mäleta, sest see oli nii ammu.

Vestlus Liivia Liivaga

Koppelmannd: Millest läks sinu silm siniseks, kui on kirjas /politseile antud tunnistu-

ses/, et Koppelmannd löi silma siniseks?

Liiva: Mina sinna ei kirjutanud niimoodi, mina ütlesin, et mina ei tea, kas see oli siis, kui olin kodus või siis, kui ma olin koolimajas.

Koppelmannd: /.../ Sa oled andnud allkirja ju tunnistusele, kus on kirjas, et Koppelmannd löi silma siniseks. /.../ Su ema on kirjutanud tunnistusele alla, et mina olen löönud tema lapsel silma siniseks ja tema tunnistas, et on näinud seda sinist silma, kusjuures teab, et löi Koppelmannd.

Liiva: Mina pole emale seda küll rääkinud ega midagi sellist öelnud.

Koppelmannd: Aga mis sa politseis ütlesid?

Liiva: Politseis ma ei kirjutanud seda niimoodi.

Vestlus Argo Raudla ja Eigo Abeliga

Raudla: Hardi tahtis kätte maksta.

Koppelmannd: Täheandab Hardi /Lootus/, kas ta sundis teid ka seal /politseis/ rääkima?

Raudla: Nägu meie nimesid seal mainiti, tulid kohe kutsed meile /.../.

Koppelmannd: Kellele mainiti?

Raudla: Hardi sundis, ei, ta mitte ei sundinud, vaid mainis kõik nimed. /.../ Kui te peksite Hardit, olite rusikaga kohtu löönud ja tal hakkas mitu päeva hiljem kõht valutama. /.../ Hardi käskis mul lihtsalt sedasi öelda, et mina olin WC-s ja kuulsin aknast, kuidas tema karjus. Muidugi see ei olnud tõsi. Seda isegi pole võimalik kuulda.

Refereeris REIN SIKK